

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Γεώργιος Τζάρτζας - Σόνια Γελαδάκη

I

Το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας (ΚΕΕ) στα πλαίσια των ερευνητικών του δραστηριοτήτων σχετικά με τη δημιουργία υποδομής για τη μελέτη του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος στην ιστορική του προοπτική ξεκίνησε το 2001 μια προσπάθεια καταγραφής και αξιοποίησης άγνωστου, αταξινόμητου και/ ή ανεκμετάλλετου εκπαιδευτικού αρχειακού υλικού. Σε αυτό το πλαίσιο, η καταγραφή και η αξιοποίηση των εκπαιδευτικών αρχείων που φυλάσσονται στα ιστορικά και περιφερειακά/ τοπικά Γενικά Αρχεία του Κράτους (ΓΑΚ) αποτέλεσε έναν από τους κύριους τομείς ενδιαφέροντός του και οδήγησε στη δημιουργία του *εκπαιδευτικού αρχείου των ΓΑΚ*.

Όψεις της σχολικής ζωής στην πόλη της Λιβαδειάς κατά τα τέλη του 19^{ου} αι. Οι μαθήτριες της Α' τάξης του εξατάξιου Δημοτικού σχολείου θηλέων με τη δασκάλα τους και το σχολικό τους κτίριο

Το Δημοτικό σχολείο αρρένων στην Αγιά της Λάρισσας (κληροδότημα του Βασιλείου Μελά) σε φωτογραφία του 1899

Αναμνηστική φωτογραφία του 1922. Μαθητές και μαθήτριες της Δ' τάξης στην αυλή του Γυμνασίου Χαλκίδας που συμπλήρωνε τότε 61 χρόνια λειτουργίας

II

Έναυσμα για το παραπάνω έργο υπήρξε κυρίως το γεγονός ότι το σχολείο είναι ένας χώρος ζωντανός στις μνήμες των ανθρώπων, αφού εκεί περιέχεται τόσο η ιστορία της παιδικής ηλικίας του κάθε ατόμου χωριστά όσο και η συλλογική μνήμη. Τα στοιχεία που υπάρχουν στα αρχεία των σχολείων, επομένως, ενδιαφέρουν διάφορες κατηγορίες ανθρώπων. Ενδιαφέρουν τους μεγαλύτερους σε ηλικία που έχουν ωραιοποιήσει το μαθητικό παρελθόν τους και θέλουν να το αναστήσουν, ενδιαφέρουν τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές που θέλουν να αναπτύξουν την αυτογνωσία τους μέσα από τη αντίληψη ότι το δικό τους σχολείο εκτός από το παρόν του έχει και ένα χειροπιαστό παρελθόν, ενδιαφέρουν και τους ερευνητές που μελετούν την εξέλιξη του σχολικού θεσμού και γενικότερα την εκπαιδευτική Ιστορία του ελλαδικού χώρου.

Ένα σχολικό αρχείο περιλαμβάνει βιβλία/ τετράδια και λυτά φύλλα/ έγγραφα. Βιβλία/ τετράδια είναι, κατά κανόνα, τα Μαθητολόγια, οι Γενικοί και οι Ειδικοί Έλεγχοι, τα Πρωτόκολλα Αλληλογραφίας, τα Πρακτικά (καθηγητικού Συλλόγου, Διευθυντή, παιδαγωγικών συνεδριάσεων, σχολικής Εφορίας/ Επιτροπής, Συλλόγου γονέων και κηδεμόνων), τα Βιβλία Πιστοποιητικών Σπουδής, Μισθοδοσίας προσωπικού, Υλικού/ Σχολικής

Πυθαγόρειο Γυμνάσιο Σάμου. Οι απόφοιτοι του σχολικού Έτους 1910-11 με τον Γυμνασιάρχη τους

περιουσίας και Σχολικής βιβλιοθήκης, τα Ποινολόγια, τα Ημερολόγια του σχολείου κτλ. Τα έγγραφα/ λυτά φύλλα τα απαρτίζουν οι εγκύκλιοι (του ΥΠΕΠΘ, των Επιθεωρήσεων/ Διευθύνσεων και Γραφείων Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης), οι επιστολές διαφόρων φορέων (τοπικής αυτοδιοίκησης, πολιτιστικών συλλόγων κτλ.), τα κτηριολογικά, η διδασκόμενη ύλη, οι πρόχειρες καταγραφές ονομάτων και βαθμών των μαθητών, οι μισθολογικές καταστάσεις, τα απουσιολόγια, τα γραπτά των μαθητών και τα θέματα των εξετάσεων, καθώς και τα σπαράγματα κατεστραμμένων βιβλίων/ τετραδίων.

Τα **Μαθητολόγια** που είναι τα πλέον συνηθισμένα βιβλία ενός σχολικού αρχείου και περιέχουν το ονοματεπώνυμο και την ηλικία των μαθητών, τον τόπο γέννησης και διαμονής τους, το επάγγελμα των γονέων ή κηδεμόνων τους και τη διαγωγή τους, κάνουν εμφανείς:

- α) όλες τις φάσεις λειτουργίας του εκπαιδευτηρίου,
- β) την ποσοτική εξέλιξη του μαθητικού δυναμικού,
- γ) τις διαφοροποιήσεις στην ηλικία πρώτης εγγραφής ανά βαθμίδα,
- δ) τις κάθε είδους μαθητικές διαρροές, καθώς και
- ε) τον εντοπισμό μαθητών οι οποίοι εξελίχθηκαν σε σημαίνοντα πρόσωπα της πολιτικής, κοινωνικής, πνευματικής ή οικονομικής ζωής μέσα στην κάθε περιοχή ή και σε εθνικό επίπεδο (τηρουμένων, βέβαια, πάντοτε αυστηρά των δεοντολογικών και νομικών περιορισμών που προϋποθέτει μια τέτοια διαδικασία).

Μία συστηματική στατιστική ανάλυση των περιεχομένων τους, επίσης, μπορεί να οδηγήσει στην περιγραφή της δημογραφικής συγκρότησης μιας περιοχής, τη σκιαγράφηση των επαγγελματικών ενασχολήσεων και της κοινωνικο-οικονομικής κατάστασης των κατοίκων, καθώς και στην εύρεση των αναλογιών του μαθητικού δυναμικού ανάμεσα σε διαδοχικές σχολικές βαθμίδες.

Με τη βοήθεια των **Γενικών και Ειδικών Ελέγχων** ή των **Βαθμολογίων** όπου είναι καταχωρημένοι ο γενικός μέσος όρος της ετήσιας προόδου των μαθητών και η προφορική ή γραπτή βαθμολογία όλων των εξαμήνων ανά μάθημα, μπορεί κανείς:

- α) να σχηματίσει την καμπύλη εξέλιξης των μαθητικών επιδόσεων και να τις συσχετίσει αφενός με τα ισχύοντα κατά καιρούς αναλυτικά και ωρολόγια προγράμματα και αφετέρου με τις επιδόσεις μαθητών άλλων γειτονικών ομοειδών σχολείων και
- β) να συγκρίνει τις μαθητικές επιδόσεις ανά φύλο, ανά γνωστικό αντικείμενο, ανά τάξη ή ανά κατεύθυνση σπουδών (εφόσον βέβαια έχουμε να κάνουμε με σχολεία της δεύτερης εκπαιδευτικής βαθμίδας).

Τα περιεχόμενα των **Πρωτοκόλλων Αλληλογραφίας** (α/α, τόπος και φορέας έκδοσης/ παραλαβής και περιεχόμενο κάθε εξερχόμενου-εισερχόμενου εγγράφου) παρέχουν ικανοποιητικές ενδείξεις για τη σχέση του κάθε σχολείου με τις ιεραρχικά ανώτερες διοικητικές αρχές ή άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τους γονείς ή κηδεμόνες, καθώς και άτομα ή φορείς του ευρύτερου κοινωνικού περιγυρου.

Μέσα στα **Ημερολόγια** καταγράφεται λεπτομερειακά η καθημερινή ζωή του σχολείου. Μία προσεκτική ανάγνωση των περιεχομένων τους επιτρέπει να εντοπιστούν οι λανθάνουσες δυνάμεις του «αφανούς προγράμματος» (hidden curriculum) που οδηγούν στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων (μαθητικών αποχών, παραστάσεων σε κυβερνητικούς οργανισμούς κ.α.), οι οποίες σχετίζονται αφενός με τις προτεραιότητες (οικολογικά ζητήματα, ανεργία κ.α.) και αφετέρου με τα ειδικά χαρακτηριστικά της έδρας του σχολείου (αστικό κέντρο, βιομηχανική ή αγροτική περιοχή κ.α.). Από την εξέταση ανάλογων παραμέτρων μπορεί να διαφανεί η όλη στάση των φορέων που δρουν μέσα στο σχολικό χώρο (Μαθητικές Κοινότητες, Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων κτλ.)

Στα **Πρακτικά** καταγράφονται:

- α) θέματα τα οποία απασχόλησαν τις τακτικές συνεδριάσεις του καθηγητικού Συλλόγου και προσφέρουν πληροφορίες για την οργάνωση και λειτουργία του σχολείου (μετακινήσεις διδακτικού προσωπικού, παραλαβή σχολικών βιβλίων, κτιριολογικά ζητήματα, σχολική υγιεινή, εξωδιδασκτικές δραστηριότητες, κανόνες σχολικής ζωής, αμοιβές-ποινές κτλ.),

Η καθημερινότητα στο σχολικό χώρο. Η γιορτή της σημαίας και εργασία στο σχολικό κήπο

- β) οι συζητήσεις από τις παιδαγωγικές συνεδριάσεις του καθηγητικού Συλλόγου, μέσα από τις οποίες αναδεικνύονται οι απόψεις των εκπαιδευτικών σε διάφορες χρονικές στιγμές,
- γ) οι Πράξεις του διευθυντή κάθε σχολικής μονάδας οι σχετικές με την ανάληψη υπηρεσίας εκπαιδευτικών, τη συγκρότηση επιτροπών (εξετάσεων κ.α.), τις συμμετοχές του προσωπικού σε απεργίες κτλ.,
- δ) τα πεπραγμένα της σχολικής Εφορίας/ Επιτροπής και
- ε) τα πεπραγμένα του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων.

Στα **Ποινολόγια** καταχωρούνται όλες οι μαθητικές ποινές πλήρως αιτιολογημένες. Είναι πολύτιμα για την αναγνώριση των συστημάτων ποινών που αναπτύχθηκαν στα πλαίσια των εκάστοτε κοινωνικών ζητουμένων και των εκφάνσεών τους σε τοπικό επίπεδο. Εκεί αποτυπώνονται ακόμη οι τρόποι με τους οποίους λειτούργησαν οι πρωταγωνιστές της «μικρής ιστορίας» της κάθε σχολικής μονάδας, δηλαδή, τα πρόσωπα που έπαιξαν ενεργό ρόλο στη διαμόρφωση της καθημερινότητάς της. Έτσι, όσο σημαντικό είναι να εντοπισθούν οι μεθοδεύσεις των διευθυντών ενός σχολείου να επιβάλλουν την πειθαρχία, άλλο τόσο αξίζει τον κόπο να αποκαλυφθούν οι τρόποι αντίδρασης των μαθητών σε αυτήν την κατάσταση («καζούρα» κτλ).

Στα βιβλία της **Σχολικής Βιβλιοθήκης** καταχωρούνται τα περιεχόμενα της βιβλιοθήκης του σχολείου τόσο όσα προ-έρχονται από κρατικές ή ιδιωτικές δωρεές όσο και τα αγορασμένα από το ελεύθερο εμπόριο. Έτσι είναι εύκολο να εντοπισθούν οι τίτλοι και η θεματολογία παλαιών (διδασκικών ή μη) βιβλίων και –δυσέυρετων πλέον– περιοδικών, ενώ η διακίνηση των περιεχομένων της βιβλιοθήκης (εφόσον λειτούργησε ή λειτουργεί ως δανειστική) δηλώνει τα αναγνωστικά ενδιαφέροντα διδασκόντων και διδασκομένων της κάθε εποχής.

Στα βιβλία **Υλικού/ Σχολικής Περιουσίας** περιγράφεται ολόκληρη η κινητή περιουσία του εκπαιδευτηρίου μαζί με τις κρατικές παροχές υλικού (συνήθως έπιπλα, σκεύη, βοτανικές, ζωολογικές κ.α. συλλογές, εποπτικά όργανα διδασκαλίας και όργανα Γυμναστικής), ενώ, σε σπάνιες περιπτώσεις εμφανίζονται και καταγραφές του αρχειακού υλικού του σχολείου. Η σημασία αυτού του είδους βιβλίων/ τετραδίων γίνεται μεγαλύτερη όταν οι παροχές προς ένα σχολείο διαφοροποιούνται σε σχέση με τα υπόλοιπα της ίδιας βαθμίδας, πράγμα που αποτελεί ένδειξη ανάπτυξης ιδιαίτερων δραστηριοτήτων μέσα στο συγκεκριμένο σχολικό χώρο.

Στα **Πιστοποιητικά Σπουδής (ΒΠΣ)** γίνεται λεπτομερής περιγραφή των παντός είδους πιστοποιητικών (βεβαιώσεων, ενδεικτικών, απολυτηρίων αποδεικτικών) που ζητήθηκαν από το σχολείο, ο χρόνος υποβολής του αιτήματος και η αιτιολόγησή του. Τέτοια στοιχεία προσφέρουν πληροφορίες για τις επαγγελματικές αναζητήσεις και επιλογές των αποφοίτων του σχολείου και φωτίζουν τη μετέπειτα πορεία τους.

III

Στα *εκπαιδευτικά αρχεία* έχει συγκεντρωθεί το υλικό των ιστορικών και τοπικών/ περιφερειακών ΓΑΚ και έχει καταχωρηθεί σε μια *Βάση Δεδομένων* σε πρόγραμμα access.

Όπως είναι ευνόητο, στα *εκπαιδευτικά αρχεία* δεν καταγράφονται τα *περιεχόμενα* των αρχείων, αφού αυτό δεν αποτέλεσε και δεν μπορούσε να αποτελέσει στόχο του έργου. Ο ερευνητής όμως εντοπίζει όλα τα στοιχεία που τον ενδιαφέρουν καθώς και τον χώρο φύλαξής τους, έτσι ώστε εύκολα στη συνέχεια να τα μελετήσει αναλυτικά.

Η δομή του ηλεκτρονικής βάσης είναι λειτουργική, εξασφαλίζει πολλαπλές προσεγγίσεις του υλικού και δίνει στους ερευνητές τη δυνατότητα να αντλούν αναλυτικές πληροφορίες για όλες τις καταχωρήσεις. Συγκεκριμένα ο ερευνητής έχει τη δυνατότητα όχι μόνο να βρίσκει σε ποιο ιστορικό και τοπικό/ περιφερειακό ΓΑΚ υπάρχουν τα αρχεία που τον ενδιαφέρουν, αλλά και μέσω της αναζήτησης με *λέξεις - κλειδιά* να αντλεί εύκολα τις αναγκαίες πληροφορίες.

Σε κάθε καταχώριση εμφανίζονται τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) το ιστορικό και τοπικό/ περιφερειακό ΓΑΚ
- β) η υπηρεσία παραγωγής (Σχολείο, Διεύθυνση ή Γραφείο Πρωτοβάθμιας/ Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης)
- γ) η θεματική κατηγορία και
- δ) η χρονική έκταση που καλύπτει το αρχειακό υλικό.

Γραφείο καθηγητικού συλλόγου παλαιότερης εποχής

Οι θεματικές κατηγορίες είναι αναλυτικά οι παρακάτω είκοσι έξι:

1. Μαθητολογία
2. Γενικοί Έλεγχοι
3. Ειδικοί Έλεγχοι
4. Βαθμολογία
5. Μαθητικές Κοινότητες
6. Αλληλογραφία
7. Ημερολόγια Σχολείου
8. Πρακτικά
9. Στατιστικά
10. Ποινολογία
11. Σχολική Εφορία/ Επιτροπή
12. Οικονομικά
13. Απουσίες
14. Σχολική Υγιεινή
15. Σχολική Βιβλιοθήκη
16. Μαθητικά συσσίτια
17. Υλικό-Περιουσία
18. Σύλλογος Γονέων
19. Πιστοποιητικά Σπουδής
20. Τίτλοι Σπουδών
21. Διδασκόμενη Ύλη
22. Προγράμματα Σπουδών
23. Διοικητικά Έγγραφα
24. Εξετάσεις
25. Κτηριολογικά
26. Ποικίλα

Μάθημα αγοριών στη Σχολή Τυφλών και εξάσκηση κοριτσιών της Ένωσης Ελληνίδων στην πυρογραφία

Όπως γίνεται φανερό, η παραπάνω κατηγοριοποίηση διαμορφώθηκε με βάση το υπάρχον αρχειακό υλικό.

Στο Ευρετήριο όμως υπάρχει και μία

επιπλέον κατηγορία, τα **Ποικίλα**. Εδώ έχουν ενταχθεί λυτά φύλλα (εγκύκλιοι, αιτήσεις, καταστάσεις βαθμολογίας κτλ.), κάποια βιβλία/ τετράδια (Ανεξεταστέων, Είσπραξης διδάκτρων κτλ.) τα οποία αποτέλεσαν «αυτοσχεδιασμούς» διευθυντών και η χρήση τους ήταν περιστασιακή, καθώς και διάφορα αντικείμενα (μαθητικά τετράδια, φωτογραφίες, σφραγίδες κα.) που μπορούν να αξιοποιηθούν μεμονωμένα ή σε συνδυασμό με το υπόλοιπο αρχειακό υλικό. Πολλά από τα τεκμήρια αυτής της θεματικής κατηγορίας είναι σπανιότατα, όπως συμβαίνει, λόγου χάρη, με τις παλαιές εγκυκλίους οι οποίες κατά κανόνα καταστρέφονται λόγω έλλειψης

αποθηκευτικών χώρων ή τα βιβλία/ τετράδια **Μισθοδοσίας** που βοηθούν στην παρακολουθούν της μισθολογικής εξέλιξης των εκπαιδευτικών μεμονωμένα ή σε σύγκριση με τις απολαβές άλλων επαγγελματικών κλάδων και το γενικότερο κόστος της ζωής.

Στο τέλος της κάθε καταχώρησης εμφανίζονται οι **Παρατηρήσεις**, όπου εντάχθηκαν πληροφορίες που αφορούν στην αλλαγή του σχολικού τύπου (από Ελληνικό σε Αστικό, από Ημιγυμνάσιο σε Γυμνάσιο κλπ.), τον τελευταίο χώρο αποθήκευσης του αρχειακού υλικού σε περίπτωση συγχώνευσης των σχολικών μονάδων, καθώς και προβλήματα που προέκυψαν κατά την καταγραφή του υλικού λόγω έλλειψης στοιχείων.

Η ένταξη του υλικού στις διάφορες θεματικές κατηγορίες έγινε με βάση τα στοιχεία που παρέδωσαν τα ίδια τα ιστορικά και τοπικά/ περιφερειακά Γενικά Αρχεία του Κράτους. Το γεγονός ότι σε αρκετά ιστορικά και τοπικά/ περιφερειακά ΓΑΚ η καταγραφή του αρχειακού υλικού δεν είχε ακόμη ολοκληρωθεί την περίοδο συγκέντρωσης του υλικού, αποτυπώνεται και στο Ευρετήριο. Έτσι, αρκετές φορές οι χρονολογίες που αναφέρονται στις επιμέρους κατηγορίες είναι συνολικές και όχι αναλυτικές και κατά κατηγορία. Άλλοτε πάλι καταχωρείται μόνον η υπηρεσία παραγωγής χωρίς πληροφορίες για το είδος του υλικού. Κάθε τέτοια έλλειψη επισημαίνεται πάντοτε στις παρατηρήσεις.

Σε αυτήν τη φάση, η ηλεκτρονική βάση περιλαμβάνει 1843 εγγραφές με στοιχεία από σαράντα ΓΑΚ σε σύνολο πενήντα τεσσάρων. Ο στόχος του ΚΕΕ να ενταχθούν όλα τα εκπαιδευτικά αρχεία των ιστορικών και τοπικών/ περιφερειακών ΓΑΚ δεν ολοκληρώθηκε, καθώς μερικά ΓΑΚ παραμένουν ακόμη ανενεργά ή δεν έχουν ολοκληρώσει την καταγραφή του υλικού τους. Επίσης δεν περιλαμβάνονται τα αρχεία από τα κεντρικά Γενικά Αρχεία του Κράτους. Ελπίζουμε, ότι στη δεύτερη φάση του έργου το Ευρετήριο θα συμπληρωθεί με το ελλείπον αρχειακό υλικό προκειμένου να διαμορφωθεί έτσι ένα πλήρες εργαλείο χρήσιμο στην εκπαιδευτική έρευνα.

IV

Στην ερευνητική ομάδα του ΚΕΕ, που λειτούργησε υπό την εποπτεία του προέδρου του Αλέξη Δημαρά (2001-2004) και την επιστημονική ευθύνη του ερευνητή Γιώργου Τζάρτζα, συμμετείχαν η Σόνια Γελαδάκη (Ιστορικός) και ο Κώστας Λουλουδάκης (ηλεκτρονική υποστήριξη). Στο αρχικό στάδιο εργάστηκαν επίσης η Γιώτα Παπαδημητρίου (Φιλολόγος, 2001-2002) και ο Μιχάλης Παπαμαθθαίου (Κοινωνιολόγος, 2001). Από τον Νοέμβριο του 2004 την εποπτεία του έργου, όπως και των ερευνητικών δραστηριοτήτων του ΚΕΕ στο χώρο της Ιστορίας της εκπαίδευσης, ανέλαβε ο αντιπρόεδρος του καθηγητής Κωνσταντίνος Αποστολόπουλος.

Το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και η ερευνητική ομάδα ευχαριστεί θερμά τους υπευθύνους των ιστορικών και περιφερειακών/ τοπικών Γενικών Αρχείων του Κράτους για την ανταπόκριση και την καλή συνεργασία στην υλοποίηση του έργου, καθώς και το Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο για τη διάθεση του φωτογραφικού υλικού.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ - ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΑΔΡΙΑΝΟΥ 91, Τ.Κ. 105 56, ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ. 210.33.15.495-8, FAX: 210.33.15.493

ΕΠΟΠΤΕΙΑ:	Αλέξης Δημαράς (2001-2004) Κωνσταντίνος Αποστολόπουλος (2004-2005)
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:	Γεώργιος Τζάρτζας
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:	Σόνια Γελαδάκη Κώστας Λουλουδάκης Γιώτα Παπαδημητρίου (2001-2002) Μιχάλης Παπαματθαϊάκης (2001)

*Το Κ.Ε.Ε. είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου
εποπτευόμενο από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων*

(c) Για την ηλεκτρονική έκδοση: Κ.Ε.Ε. **ISBN 960-541-115-6**

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή ή η εκτύπωση όλου ή μέρους αυτού του προγράμματος χωρίς τη γραπτή άδεια του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας.

Η ερευνητική ομάδα του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας ευχαριστεί τους υπευθύνους των ιστορικών και περιφερειακών/ τοπικών Γενικών Αρχείων του Κράτους για τη συνεργασία τους στην υλοποίηση του έργου, καθώς και το Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο για τη διάθεση του φωτογραφικού υλικού.

Ανάπτυξη λογισμικού

Μεσογείων 123 & Μονής Κύκκου 2
11526 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 210.69.90.401 Fax 210.69.90.441
e-mail: sales@epafos.gr
<http://www.epafos.gr>